

DUYURU

DUYURU: 13.02.2020/16

FİNANSAL HESAP BİLGİLERİNİN OTOMATİK DEĞİŞİMİNE İLİŞKİN ÇOK TARAFLI YETKİLİ MAKAM ANLAŞMASININ ONAYLANMASI HAKKINDA KARAR

31.12.2019 tarihli Resmî Gazete’de yayımlanan “**1965 sayılı Cumhurbaşkanı Kararı**” ile 21.04.2017 tarihinde Paris’te imzalanan “**Finansal Hesap Bilgilerinin Otomatik Değişimine İlişkin Çok Taraflı Yetkili Makam Anlaşması**” (Bundan sonra “Anlaşma” olarak anılacaktır) onaylanmıştır. Anlaşma, 7. maddesi uyarınca iç hukuk süreçlerinin tamamlanmasını takiben yürürlüğe girecektir.

Anlaşmada bilgilerin **yıllık bazda otomatik olarak değişime tabi tutulması** öngörülmektedir. Anlaşma uyarınca bankalar, saklama kuruluşları, sigorta şirketleri ve yatırım bankaları (yatırım fonları da dâhil) olmak üzere çeşitli “**finansal kurumlar**” tarafından yapılacak bildirimler, aşağıdaki bilgileri içermektedir:

- ✚ Hesap sahibi sıfatını haiz kişi adı, adresi, vergi kimlik no, gerçek kişiler için doğum yeri ve tarihi, hesap sahibi kurum ise ve bildirimi zorunlu kişi niteliğinde olması durumunda en az bir kontrol eden kişiye sahip olduğu tespit edilmişse söz konusu Kurumun adı/unvanı, adresi vergi kimlik no, her bir bildirimi zorunlu kişinin adı, adresi, vergi kimlik no, doğum yeri ve tarihi,
- ✚ Hesap numarası veya işlevsel eşdeğeri,
- ✚ Bildirim yapan finansal kuruluş unvanı ve varsa kimlik numarası,
- ✚ Hesap bildirim döneminin sonundaki hesap bakiyesi, hesabın dönem içinde kapanmış olması halinde hesap kapanışı,
- ✚ Saklama hesabı için; hesapta izlenen varlıklardan bildirim döneminde hesaba ödenen veya alacak kaydedilen faiz, temettü ve diğer gelirlerinin brüt tutarları,
- ✚ Bildirim yapan finansal kuruluşun bir saklamacı, simsar, temsilci veya hesap sahibi için başka şekilde harekete ettiği hesaba bildirim döneminde ödenen veya alacak kaydedilen, finansal varlık satışı veya ifasından elde edilen hasılatın brüt tutarı,
- ✚ Mevduat hesabı için hesaba bildirim döneminde ödenen veya alacak kaydedilen faizin brüt tutarı,
- ✚ Saklama veya mevduat hesabı dışındaki hesaplar için, bildirim dönemi boyunca hesap sahibine ödenen veya alacak kaydedilen itfa ödemelerinin toplam tutarı dâhil, toplam brüt tutarı.

Diğer yandan bilgi değişiminin başlama zamanı olarak, yeni hesaplar için **Eylül 2018** ve mevcut hesaplar için bildirimi zorunlu hesap olduğunun tespit tarihine göre **Eylül 2018 veya Eylül 2019**

tarihleri belirlenmiş olup bu tarihlerden itibaren bilginin ait olduğu takvim yılının sona ermesini takip eden **9 ay içinde** ilgili bilgiler değişime tabi tutulacaktır.

Söz konusu Anlaşmanın imzalanması sürecine ilişkin yaşanan gelişmeler ve Anlaşma ile getirilen düzenlemeler özetle aşağıdaki şekildedir.

I. ULUSLARARASI OTOMATİK BİLGİ DEĞİŞİMİNE İLİŞKİN GELİŞMELER

2010 yılında, ABD Maliye Bakanlığı tarafından, “**Yabancı Hesaplar Vergi Uyum Yasası**” (**Foreign Accounts Tax Compliance Act - FATCA**) düzenlemeleri yürürlüğe konulmasıyla uluslararası platformda bilgi paylaşımının ilk adımı atılmıştır. FATCA ile birlikte, ABD dışındaki finansal kuruluşlar ABD vergi mükellefi olan müşterilerinin varlıklarını Amerikan Gelir İdaresi’ne (IRS) bildirilmekle yükümlü tutulmuşlardır. Düzenleme, temel olarak ABD vergi mükelleflerinin gelirlerinin tamamının kayıt altına alınmasını sağlama amacındadır. Bu yönüyle vergi gelirlerini koruma güdüsüyle hareket eden diğer ülkelerin de dikkatini çekmiştir.

03.11.2011 tarihinde Fransa’nın Cannes kentinde düzenlenen G-20 zirvesi sırasında Türkiye Cumhuriyeti tarafından da imzalanan ve 20 Mayıs 2017’de uygun bulunduğu dair Kanunu Resmi Gazete’de yayımlanan “**Vergi Konularında Karşılıklı İdari Yardımlaşma Sözleşmesi**”, ile vergi kayıp ve kaçakıyla mücadelede taraf ülkeler arasında kapsamlı bir işbirliği öngörülmüştür. Ayrıca Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü (OECD) ile Avrupa Konseyi’nin öncülüğünde hazırlanan ve birçok ülke tarafından imzalanan söz konusu sözleşme ortak bildirim standardı kapsamında yapılacak raporlamaya yasal dayanak oluşturmuştur.

19.04.2013 tarihinde, G-20 ülkelerinin Ekonomi Bakanları ve Merkez Bankası Başkanlarının katıldığı toplantıda, uluslararası **otomatik bilgi değişimi** ilk kez ciddi anlamda gündeme gelmiş ve alt yapısı oluşturulmasına yönelik çalışmalar başlamıştır. Keza, 06.10.2013 tarihinde Rusya’da gerçekleşen zirvede bilgi değişimine ilişkin bir model anlaşma geliştirme çalışmalarıyla somut adımlar atılmıştır.

21.07.2014 tarihinde “**Vergi Konularında Finansal Bilgilerin Otomatik Değişimi Hakkında Standartlar**” (**Ortak Bildirim Standardı - Common Reporting Standard - CRS**) yayımlanmış ve aynı yıl içinde Türkiye bu standartlara uyacağını taahhüt etmiştir.

21.04.2017 tarihinde Paris’te imzalanan ve 31.12.2019 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanan 1965 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile onaylanmasına karar verilen “**Finansal Hesap Bilgilerinin Otomatik Değişimine İlişkin Çok Taraflı Yetkili Makam Anlaşması**” ile taraflarca belirlenen bilgilerin yıllık bazda otomatik olarak değişime tabi tutulması öngörülmüştür. Anlaşmanın Türkiye açısından iç hukuk süreçlerinin tamamlanmasını takiben yürürlüğe gireceği belirlenmiştir.

II. KARŞILIKLI İDARİ YARDIMLAŞMA SÖZLEŞMESİ

Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü (OECD) ile Avrupa Konseyi'nin öncülüğünde hazırlanan ve birçok ülke ile birlikte Türkiye tarafından da 03.11.2011 tarihinde imzalanan “**Vergi Konularında Karşılıklı İdari Yardımlaşma Sözleşmesi**”, 20.05.2017 tarihli Resmi Gazete’de yayınlanan “7018 sayılı Kanun” ile onaylanması uygun bulunmuştur. Ayrıca sözü edilen sözleşme 26.11.2017 tarihli Resmi Gazete’de yayınlanan 2017/10969 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı (BKK) ile onaylanmış olup 26.06.2018 tarihli Resmi Gazetede yayımlanan 2018/11790 sayılı BKK ile sözleşmenin 01.07.2018 tarihi itibarıyla yürürlüğe girdiği tespit edilmiştir.

Vergi kayıp ve kaçakıyla mücadelede taraf ülkeler arasında kapsamlı bir işbirliği öngörmektedir söz konusu sözleşme ile işbirliği kapsamında düzenlenen konular özetle şu şekildedir:

A. Bilgi Değişimi

Sözleşmede, kapsamlı bir bilgi değişimi öngörülmekle birlikte bu değişim genel olarak talebe dayanmaktadır (Talep üzerine bilgi değişimi). Buna göre;

- ✚ Başvuran Devletin talebi üzerine, talep bulunulan Devlet, sözleşme kapsamına giren her türlü bilgiyi başvuran Devlete sağlayacak; talepte bulunulan Devletteki mevcut bilgiler talebin karşılanması için yeterli değilse, bu Devlet istenen bilgileri sağlamak için gerekli önlemleri alacaktır.
- ✚ Taraflar, bazı bilgileri otomatik olarak değişime tabi tutacaktır (Otomatik bilgi değişimi).

B. Vergi İncelemelerinde Yardımlaşma

Sözleşmede, eşzamanlı vergi incelemeleri ile taraflardan birinin yurt dışında vergi incelemesi yapması öngörülmüştür. Buna göre;

- ✚ Uluslararası vergi kayıp ve kaçakından şüphelenildiği durumlarda, eşzamanlı vergi incelemeleri yapılabilecektir.
- ✚ Taraflardan birinin yetkili makamının talebi üzerine, diğer Devletin yetkili makamı başvuran tarafın yetkililerinin, talepte bulunulan devletteki bir vergi incelemesinin uygun bir bölümünde bulunmasına izin verebilecektir.

C. Tahsilatta Yardımlaşma

Sözleşme ile tarafların birbirine ait vergi alacaklarının tahsilini takibi yanında alacağın korunmasına yönelik adımların atılması da öngörülmektedir. Buna göre;

- ✚ Bir Devletin talebi üzerine, talepte bulunulan Devlet, başvuran Devletin vergi alacağını tahsil etmek için gerekli girişimlerde bulunacaktır.
- ✚ Ayrıca vergi borcu kesinleşmemiş olması durumunda dahi başvuran Devletin vergi alacağını güvenceye almak için diğer Devletten koruma önlemleri almasını talep etme hakkına sahiptir.

D. Tebligatta Yardımlaşma

Sözleşme, başvuran tarafın talebi üzerine, diğer Devletin, yargı kararları da dâhil, başvuran Devletten gelen kapsama dâhil vergilere ilişkin tüm belgelerin, muhatabına tebliğini öngörmektedir.

III. ORTAK BİLDİRİM STANDARDI (CRS) NEDİR?

21.07.2014 tarihinde yayınlanan “Ortak Bildirim Standardı” (Common Reporting Standard, - CRS), bu düzenlemeyi uygulayan ülkelerin, kendi **finansal kuruluşlarından finansal hesaplara ilişkin bilgileri** temin ederek diğer taraf ülkelerle her yıl **otomatik olarak** bilgi değişiminde bulunmasına ilişkin standartlardır. Düzenleme, kişilerin **vergi mukimi oldukları ülke** bilgisini temel alarak bilgi paylaşımında bulunmayı hedeflemektedir.

CRS, pek çok yönüyle FATCA’ya benzemekle birlikte pek çok konuda birbirleriyle ayrışmaktadır. FATCA kapsamında bilgi değişimi yalnızca ilgili ülke ile ABD arasında gerçekleştirilirken **CRS birden çok ülkeye raporlama yapmayı gerektirmektedir**. Bunun yanı sıra FATCA kişilerin vatandaşlık bilgisinin temel olduğu 7 ölçütü esas almakta, **CRS ise kişilerin yerleşiklik bilgisini esas almaktadır**. Bu bağlamda, kişilerin yerleşik olduğu ülkenin tespiti gerekmekte olup çifte vergilendirmeyi önleme anlaşmalarından da bilindiği üzere yerleşikliğin tespiti bazı durumlarda zorlu bir sürece dönüşebilmedir. CRS düzenlemesinde FATCA uygulamasına benzer bir finansal kuruluş **stopaj yükümlülüğünün olmaması** ise taraflarca anlaşmaya uyum sağlanması hususunu kolaylaştırmaktadır.

Standardın işleyişi, CRS hükümlerine tabi ülkelerde yerleşik finansal kuruluşların, diğer CRS hükümlerine tabi ülkelerde yerleşik müşterilerine ilişkin finansal hesap bilgilerini kendi ülkelerindeki vergi idarelerine raporlamalarına dayanmaktadır. Bu çerçevede, ülkelerin vergi idareleri de imzalanacak olan veya imzalanmış olan uluslararası anlaşmalar çerçevesinde bu bilgileri karşılıklı olarak birbirlerine ileteceklerdir.

IV. ÇOK TARAFLI YETKİLİ MAKAM ANLAŞMASI

21.04.2017 tarihinde Paris’te imzalanan ve 31.12.2019 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanan 1965 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile onaylanmasına karar verilen “**Finansal Hesap Bilgilerinin Otomatik Değişimine İlişkin Çok Taraflı Yetkili Makam Anlaşması**” ile taraflarca belirlenen bilgilerin yıllık bazda otomatik olarak değişime tabi tutulması öngörülmüştür.

21.04.2017 tarihinde Paris’te imzalanan “Finansal Hesap Bilgilerinin Otomatik Değişimine İlişkin Çok Taraflı Yetkili Makam Anlaşması” bir çerçeve sözleşmesi hükmündedir. Bu durum, anlaşmaya imza eden ülkelerin, ne tür değişim ilişkisinde bulunacakları ve her imza sahibi ülkenin gizlilik ve kişisel veri koruma standartlarının uygulanması konularında nihai kontrol gücüne tam olarak sahip olmasını sağlamaktadır.

Çok Taraflı Yetkili Makam Anlaşması'nın hukuki dayanağı, Ortak Bildirim Standardı (CRS) ile belirlenen çerçevede taraflar arasında otomatik bilgi değişimini sağlayan Vergi Konularında Karşılıklı İdari Yardımlaşma Sözleşmesi'nin 6'ncı maddesidir.

A. Değişim Sıklığı Ve Bildirime Tabi Tutulacak Bilgiler

Vergi Konularında Karşılıklı İdari Yardımlaşma Sözleşmesi gereğince, her bir yetkili makam kendisi bakımından aşağıdaki bilgileri **yıllık olarak** otomatik değişime tabi tutacaktır. Ancak Anlaşmanın (Ek-A) listesinde yer alan ülkeler ile otomatik bilgi değişimi yapılmayacağı belirlenmiş olup Türkiye açısından bu kapsamındaki ülkeler henüz tamamlanmamıştır. Buna göre bildirime tabi tutulacak bilgiler şu şekildedir:

- ✚ Hesap sahibi sıfatını haiz kişi adı, adresi, vergi kimlik no, gerçek kişiler için doğum yeri ve tarihi, hesap sahibi kurum ise ve bildirim zorunlu kişi niteliğinde olması durumunda en az bir kontrol eden kişiye sahip olduğu tespit edilmişse söz konusu Kurumun adı/unvanı, adresi vergi kimlik no, her bir bildirim zorunlu kişinin adı, adresi, vergi kimlik no, doğum yeri ve tarihi,
- ✚ Hesap numarası veya işlevsel eşdeğeri,
- ✚ Bildirim yapan finansal kuruluş unvanı ve varsa kimlik numarası,
- ✚ Hesap bildirim döneminin sonundaki hesap bakiyesi, hesabın dönem içinde kapanmış olması halinde hesap kapanışı,
- ✚ Saklama hesabı için, hesapta izlenen varlıklardan bildirim döneminde hesaba ödenen veya alacak kaydedilen faiz, temettü ve diğer gelirlerinin brüt tutarları,
- ✚ Bildirim yapan finansal kuruluşun bir saklamacı, simsar, temsilci veya hesap sahibi için başka şekilde harekete ettiği hesaba bildirim döneminde ödenen veya alacak kaydedilen, finansal varlık satışı veya ifasından elde edilen hasılatın brüt tutarı,
- ✚ Mevduat hesabı için hesaba bildirim döneminde ödenen veya alacak kaydedilen faizin brüt tutarı,
- ✚ Saklama veya mevduat hesabı dışındaki hesaplar için, bildirim dönemi boyunca hesap sahibine ödenen veya alacak kaydedilen itfa ödemelerinin toplam tutarı dâhil, toplam brüt tutarı.

Bu bildirimler, **bankalar, saklama kuruluşları, sigorta şirketleri ve yatırım bankaları (yatırım fonları da dâhil) olmak üzere çeşitli “finansal kurumlar”** tarafından yapılacaktır.

B. Bildirim Zamanı

Anlaşmada bilgi değişiminin zamanı;

- ✚ Bildirim yapan finansal kuruluş tarafından 01.07.2017 tarihinde veya bu tarihten sonra açılan finansla hesaplar (yeni hesaplar) için **Eylül 2018** ve
- ✚ Bildirim yapan finansal kuruluş tarafından 30.06.2017 tarihi itibarıyla tutulmakta olan yüksek değerli bireysel hesaplar için **Eylül 2018**, düşük değerli bireysel hesaplar ile kurum hesapları için bildirim zorunlu hesap olarak tespit edildiği tarihe göre **Eylül 2018 veya Eylül 2019**

Tarihinden başlamak üzere, bilginin ait olduğu **takvim yılının sona ermesini takip eden 9 ay olarak** belirlenmiştir.

C. Anlaşmanın Yürürlüğü

Anlaşmanın Türkiye açısından iç hukuk süreçlerinin tamamlanmasını takiben yürürlüğe gireceği belirlenmiştir. Buna göre Türkiye, “Ortak Bildirim Standardını” uygulamak üzere gereken iç mevzuatı yürürlüğe koyduktan sonra en kısa sürede OECD nezdindeki **Eşgüdüm Organı Sekreteryasına** bir bildirim ile aşağıda yer alan hususları iletacaktır;

- ✚ Standardın uygulanması için gerekli mevzuatın yürürlükte olduğu hususunun mevcut ve yeni hesaplar ile bildirim ve durum tespiti yöntemlerinin uygulanması ve tamamlanmasına ilişkin uygulama tarihleri,
- ✚ Anlaşma ekinde yer alan karşılıklılığın bulunmadığı ülkeler listesi (Ek A),
- ✚ Anlaşma ekinde yer alan veri aktarım yöntemleri (Ek B),
- ✚ Anlaşma ekinde yer alan veri koruma önlemleri (Ek C),
- ✚ Anlaşma ekinde yer alan ve veri koruma önlemlerinin mevcut olduğunu belirten gizlilik anketi (Ek D),
- ✚ Anlaşma ekinde yer alan ve bu Anlaşmayı uygulamayı öngördüğü Yetkili Makamların Ülkelerine ilişkin liste (Ek E).

Bu çerçevede Anlaşma, iki Yetkili Makam arasında;

- ✚ Yetkili Makamlardan ikincisinin, diğer Yetkili Makamın ülkesini de belirterek Eşgüdüm Sekreteryasına yukarıda belirtildiği kapsamda **bildirimde bulunduğu tarihte** ve durumuna göre gerektiğinde,
- ✚ Her iki Ülke için Sözleşmenin **yürürlüğe girdiği ve uygulamaya konduğu tarih**

Şeklindeki tarihlerden **sonuncusunda** yürürlüğe girecektir.

Saygılarımızla.

